

3. Давидюк О.О. Світовий дослід фінансування соціальних виплат / О.О. Давидюк [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.cpsr.org.ua>.

4. Мельник О.М. Реформування пенсійного забезпечення в Україні / О.М. Мельник // Фінанси України. — 2010. — № 4. — С. 32—38.

5. Сальникова Т. Пенсійне забезпечення: світовий досвід / Т. Сальникова // Вісн. Пенсійного фонду України. — 2008. — № 7. — С. 24—27.

6. Соколик М.П. Методологія моделювання пенсійного забезпечення на заощаджу вальних засадах. / М.П. Соколик // Економіка і прогнозування. — 2000. — №1. — С. 42—59.

7. Розвиток систем соціального захисту в умовах глобалізації економіки: Автореф. дек. д-ра екон. наук:08.05.01. / С.В. Сіденко. — К., 1999. — 30 с.

Статтю подано до редакції 08.10.2012 р.

УДК 339.5

Гречкосій М.О., аспірант,
Магнітогорський державний університет ім. Г.І. Носова,
Аронова Н.О., магістр,
Український державний університет фінансів
та міжнародної торгівлі

ПОНЯТТЯ ІННОВАЦІЇ, ІННОВАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ, ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА

АНОТАЦІЯ. Розглянуто деякі аспекти інноваційного розвитку продукту та підприємства. Розглянуто інноваційну модель розвитку підприємництва та узагальнено стратегічні напрямки інноваційної діяльності підприємств.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інновація, інноваційний продукт, інноваційне підприємство.

АННОТАЦИЯ. Рассмотрены некоторые аспекты инновационного развития продукта и предприятия. Рассмотрены инновационную модель развития предпринимательства и обобщены стратегические направления инновационной деятельности предприятий.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инновация, инновационный продукт, инновационное предприятие.

ANNOTATION. Some aspects of innovative product development and enterprise. The innovative model of entrepreneurship in generalized and strategic directions of innovative activity.

KEYWORDS: innovation, innovative product, innovative company.

Постановка проблеми. Невід’ємним елементом інноваційної моделі розвитку економіки є інноваційні підприємництва. Його роль першочергово визначається унікальністю щодо подолання розриву інноваційного процесу, що виникає між стадіями наукових досліджень і використанням їх результатів у практичній діяльності.

Ця властивість інноваційного підприємництва зумовлює вагому роль його представників у процесах продукування інноваційних ідей, використання та поширення сучасних технологічних укладів, створення на їх базі потужних корпорацій і забезпечення таким чином переважної частки нових робочих місць в економіці.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Значний внесок у розробку проблеми становлення та розвитку інноваційної діяльності підприємств внесли вчені Б. Санто, Б. Твіс, М. Портер, В. Хартман, а також П. Микитюк, Ю. Пахомов, П. Саблук, С. Тивончук, Л. Федулова та ін. Ряд проблемних питань розвитку підприємництва висвітлено в працях М. Долішнього, С. Мочерного, М. Пашута та ін. Разом з тим, деякі організаційні аспекти формування інноваційного підприємництва залишаються недостатньо дослідженими.

Постановка завдання. Проаналізувати напрями інноваційного розвитку підприємництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному світі відбувається дуже швидкий розвиток усіх галузей життєдіяльності людини (науки, виробництва, медицини та ін.). Причому відкриття в одній із сфер життєдіяльності стають чинником розвитку інших областей. Наприклад: відкриття в науці сприяють появі досконаліших технологій виробництва або устаткування, що у свою чергу сприяє появі нових засобів і технологій, які допомагають і полегшують працю вчених. Тобто, наука стала безпосередньо виробничою сферою, і неможливо вже відокремити наукові знання від виробничого продукту, так як часто наукові відкриття самі по собі є продуктом.

Продукт — це товар, робота чи послуга, яка пропонується на ринку та яка задовольняє деякі потреби покупців [1].

Таким чином, наукові праці є продуктами (експериментальними зразками, макетами, запатентованими методологіями вироб-

ництва і т. п.), які реалізуються на ринку для задоволення попиту споживачів цих ринків (в основному компанія виробничої сфери), які сприяють задоволенню потреб компаній, по підвищенню конкурентоспроможності випускаючої ними продукції.

Тобто виходить, що наукові продукти є невід'ємною частиною ланцюга по підвищенню конкурентоспроможності виробничих компаній, що в свою чергу задовольняє потреби кінцевих покупців (головним чином потребу в більш якісного і комфортабельного життя).

У попередні епохи розвитку цивілізації так само існували ці процеси, але з одним великим винятком: людина, група людей, або ціле суспільство, а в подальшому компанії і корпорації, які робили відкриття тримали його в секреті і тільки самі використовували блага, які воно приносило (наприклад: відкриття Америки, процес створення порцеляни, формулу пороху і т. д.).

У ХХІ ст., з розвитком інформаційних технологій, і сильним дробленням існуючих раніше сфер діяльності інформація перетворилася в окремий продукт, вільно пропонований на ринках. І вираз «Хто володіє інформацією — той володіє світом», стало зрозуміло і очевидно кожній людині.

Усе зазначене сприяло появі нових сфер діяльності, метою яких є модернізація існуючих продуктів або винахід нових, але не впровадження цих нововведень, а реалізація їх на ринках, як звичайний продукт. Найчастіше це пов'язано або зі специфічною сферою діяльності суб'єкта, або з відсутністю необхідних фінансових ресурсів для впровадження цих нововведень у масове виробництво, або якщо відкриття не пов'язані з прямою діяльністю суб'єкта.

Усі ці відкриття часто називають нововведеннями або інноваціями. При цьому єдиного визначення інновації немає: деякі вважають, що інновація це процес модернізації або поліпшення якостей якогось продукту, що випускається (Б.С. Лужанський, Б. Твіст, Ф. Ніксон і ін); деякі вважають, що інновація це вже кінцевий результат (Кокурін Д.І., Авсянніков Н.М., Мінніханов Р.Н. та ін); деякі прирівнюють інновацію до нововведення, роблячи їх синонімами (С.Н. Мазуренко, М.А. Федотова, А.М. Камалов та ін.).

У всьому світі тривають суперечки про те, що ж вважати інновацією. Виділяються три основні напрями:

— Інновація — те ж саме, що нововведення (тобто впровадження нововведень). Нововведення з одного боку є новим для споживача, а з іншого боку є результатом творчої та інтелектуальної діяльності [2].

— Інновація являє собою матеріалізований результат, отриманий від вкладення капіталу в нову техніку чи технологію, у нові форми організації виробництва праці, обслуговування, управління і т.п. [3].

— Інновації — це процес здійснення змін, впровадження нововведень [4].

Кожне з описаних вище означень як вірно, так і невірно: кожне з них відображає лише одну сторону інновації, але не показує її в цілому.

Розглядати інновацію як нововведення можна: інновація удосконалює наявний продукт, надає йому нові якості, або повністю сприяє появі нового продукту, але в той самий час, не кожне нововведення є інновацією. Наприклад: впровадження на підприємстві нового обладнання, яке дозволяє виробляти більш якісні або кращі продукти, є нововведенням для компанії, але не є інновацією для всього світу, так як таке ж обладнання вже використовуються в інших компаніях, або можливо, є більш досконале. Однак, якщо компанія сама удосконалила якість обладнання або процес виробництва продукції, без існуючих аналогів у світі, то це нововведення є інновацією.

Вказуючи на те, що інновація — це матеріалізований результат інтелектуальної діяльності або фінансових вкладень капіталу в нову техніку чи технологію, автори розділяють поняття інноваційної діяльності та інноваційного продукту. Саме інноваційний продукт вказується як матеріальний результат інтелектуальної діяльності, спрямований на модернізацію існуючого процесу виробництва продукції або поліпшення існуючих продуктів. Тобто інновація не може бути тільки інноваційним продуктом, поняття інновації набагато більш об'ємне, ніж просто кінцевий результат.

Стверджуючи, що інновації — це процес здійснення змін і впровадження нововведень, ми не враховуємо інформаційної складової процесу. Як уже вище було описано в даній статті, не завжди метою розробки інноваційного продукту є його впровадження в масове виробництво. Метою може виступати і реалізація інформації про здійснення відкриттів, або використання досконалих відкриттів тільки в якості експериментальних зразків, для створення на базі цих зразків принципово нових продуктів. Як уже було сказано, на підприємстві можуть впроваджуватися нововведення для даного підприємства, але ці нововведення можуть, не бути інноваційними для всього світу в цілому. Тобто дане визначення так само звужує поняття інновації, не розкриваючи повністю всіх його аспектів.

Таким чином, на основі аналізу наявних понять інновації виявлено, що жодне з наведених понять не є повним і достатнім для визначення поняття інновації: всі поняття розглядають тільки один або кілька ознак поняття інновація.

Отже, необхідно на основі синтезу існуючих понять інновації виділити і сформулювати нове поняття інновації, яке буде враховувати всі суттєві ознаки даного поняття.

Таким чином, необхідно провести операцію визначення поняття.

Визначення поняття — логічна операція, що дозволяє розкривати зміст поняття, відрізнити предмет, встановлювати значення того чи іншого слова (терміна). При цьому розкрити зміст поняття — значить перелічити його істотні ознаки, тобто ознаки необхідні і достатні для відмінності даного предмета від подібних з нею предметів [5].

Отже, на основі всього сказаного можна висунути таке поняття інновації:

Інновація — це інноваційна діяльність особи чи групи осіб, у тому числі компаній, спрямована на отримання інноваційного продукту.

Інноваційна діяльність — це процес по розробці і створенню інноваційного продукту, а також впровадженню в масове виробництво або реалізацію на спеціалізованих ринках.

Інноваційний продукт — це результат інноваційної діяльності: товар, робота чи послуга, в тому числі технологія або методологія, що перевершує всі наявні аналоги в світі, або взагалі не має аналогів, що є нововведенням у галузі застосування.

Інноваційне підприємство — підприємство, яке займається інноваційною діяльністю.

Таким чином, за допомогою комплексних визначень можна врахувати всі сторони визначення інновації і розглядати її повністю, а не тільки з одного певного боку, не враховуючи інших ознак.

Однак необхідно так само враховувати циклічність всіх економічних процесів, у тому числі і інноваційних. Так як інноваційний продукт не може бути нескінченно інноваційним, поступово проникаючи в масове виробництво, він застаріває, або на зміну одному інноваційному продукту приходять інші, більш досконалі. Причиною цьому є безліч факторів. Одним з таких факторів є те, що потреби людини безмежні, а ресурси для виробництва благ скінченні, тому людство вимушено займатися інноваційною діяльністю для все зростаючої необхідності задоволен-

ня власних потреб. Так само на інноваційну діяльність впливає конкуренція між учасниками ринку, які змушені займатися інноваційною діяльністю для підтримки конкурентоспроможності випущених продуктів.

Блага — це матеріальні та нематеріальні предмети, точніше, властивості цих предметів, здатні задовольняти економічні потреби [6].

Таким чином, ми приходимо до висновку, що в інноваційного продукту є певний термін життя або цикл, тобто:

Інноваційний продукт — це результат інноваційної діяльності: товар, робота чи послуга, в тому числі технологія або методологія, що перевершує всі наявні аналоги в світі, або взагалі не має аналогів, що є нововведенням у галузі застосування і що має певний термін існування, обмежений специфікою діяльності інноваційного підприємства.

Так само виходить, що сама по собі інноваційна діяльність необхідна не тільки для якоїсь певної компанії, але і для всього суспільства в цілому, що дозволяє даному суспільству розвиватися і еволюціонувати у різних областях, при цьому сама по собі інноваційна діяльність повинна бути нескінченною по часу і ділитися на цикли. Кожен цикл буде відповідати створенню інноваційного продукту: від задуму до впровадження в масове виробництво або до створення експериментального зразка.

Необхідно також враховувати, що з одного боку інноваційна діяльність циклічна, з іншого боку — вона сама впливає на циклічний розвиток всієї економіки одного конкретного регіону або всього світу в цілому, так як розвиток інноваційних технологій є одним з факторів, що сприяють подоланню кризового розвитку економіки.

Висновки з проведеного дослідження. На основі всього розглянутого можна сформулювати найбільш повне і точне визначення інноваційного розвитку, яке враховуватиме максимальну кількість його істотних і відмітних ознак:

Інноваційна діяльність — це процес по розробці і створенню інноваційного продукту, а також впровадженню в масове виробництво або реалізацію на спеціалізованих ринках, що має циклічний розвиток, пов'язаний зі створенням конкретного інноваційного продукту; впливає на розвиток економіки, як окремого обраного підприємства, так і економіки в цілому; сприяючий подоланню кризового розвитку економіки.

Література

1. *Балашова М. В.* Маркетинг: підручник для студентів вищих навчальних закладів, що навчаються за економічними спеціальностями / М. В. Балашова та ін; під заг. ред. Н. М. Кондратенко. — М.: Юрайт, 2011.
2. *Баранцев В. П.* Управління інноваціями: підручник / В. П. Баранцев та ін; під заг. ред. Є. В. Сарафанова. — М.: Юрайт, 2011.
3. Портал дистанційного консультування податкового підприємництва: Інноваційна діяльність МП / Посібник. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.dist-cons.ru/modules/innova/section1.html>.
4. Портал працевлаштування студентів: Інновації / Посібник. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mjob.by/innov-proj/134>.
5. Електронний навчальний посібник з логіки: Логіка / Посібник. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kgau.ru/distance/resources/sergius/lek3.html>.
6. Портал econominfo. Стаття. Економічні блага, їх властивості та класифікація. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://econominfo.ru/>.

Статтю подано до редакції 12.10.2012 р.

УДК 336.76

Гудима Н.В., здобувач кафедри страхування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МІЖ РЕГУЛЮВАННЯМ ТА ОПОДАТКУВАННЯМ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

АНОТАЦІЯ. У статті розглянуто питання взаємовідносин між регулюванням та оподаткуванням страхової діяльності. Визначено особливості оподаткування страховиків в Україні.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: страхова діяльність, страховий ринок, регулювання, оподаткування, інвестори, фінансова система.

АННОТАЦИЯ. В статье рассмотрены вопросы взаимосвязи между регулированием и налогообложением страховой деятельности. Определены особенности налогообложения страховщиков в Украине.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: страховая деятельность, страховой рынок, регулирования, налогообложения, инвесторы, финансовая система.

ANNOTATION. The article discussed the issue of relations between regulation and taxation of insurance. The features of the taxation of insurers in Ukraine.

KEY WORDS: insurance activities, insurance markets, regulation, taxation, investors, financial system.